

Interdisciplinarni pristup u razvoju jezično-kognitivnog modela disleksije kod odraslih

Projekt je financirala Europska unija
iz Europskog socijalnog fonda

Voditeljica projekta: izv. prof. dr. sc. Jelena Kuvač Kraljević

Doktorandice: Maja Kelić, logoped i Mirta Zelenika, psiholog

Trajanje projekta: od srpnja 2015. do listopada 2016. (15 mjeseci)

Mjesto provedbe projekta: Laboratorij za psiholingvistička istraživanja Odsjeka za logopediju
Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Vrijednost projekta: 741.997,84 kn

Cilj projekta: Opisati jezične i kognitivne mehanizme koji određuju disleksiju.

S obzirom na to da određenja i opisi disleksije učestalo ističu nepostojanje jedinstvene kliničke slike, iznimno je važno preciznije utvrditi potencijalno ishodište poremećaja. U tom pogledu interdisciplinarni pristup istraživanju (logopedski i psihološki) te metodološki multidisciplinarnan (bihevioralni i neurokognitivni), neophodan je kako bi se ispitala sve razine fonološke obrade.

Ostvareni ishodi projekta:

- ▶ razvijena je baterija jezičnih zadataka kojima se ispituje čitanje, fonološka svjesnost i radno pamćenje;
- ▶ utvrđeni su preduvjeti uspješnoga čitanja u hrvatskome kao jeziku transparentne ortografije;
- ▶ utvrđena je simptomatologija poremećaja čitanja putem razvojnih razdoblja, pri čemu je osobit naglasak stavljen na odraslu dob budući da je o učincima poremećaja čitanja i pisanja

nakon osnovnoškolskog obrazovanja te o jezičnoj obradi kod adolescenata i odraslih s disleksijom do sada postojalo vrlo malo podataka i istraživanja;

- ▶ eksperimentalnim zadacima utvrđeni su mehanizmi nastanka poremećaja čitanja na razini fonoloških predodžbi te baratanja tim predodžbama;
- ▶ neurofiziološkim zadacima pokazane su razlike na razini fonotaktičkih pravila i njihova usvajanja.

Opći doprinos projekta: Osim opisa disleksije u hrvatskome, rezultati ovog projekta pomažu u opisivanju samog procesa čitanja kod urednih čitatelja, o čemu u hrvatskome također nedostaje podataka. Zadatci razvijeni za potrebe istraživanja na ovom projektu uvelike će olakšati planiranje dijagnostičkih, terapijskih i obrazovnih postupaka.

"Ulaganje u budućnost"
Europska unija

Strukturalni i investicijski fondovi
Operativni program
Razvoj ljudskih potencijala

Nositelj projekta:

Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet
Odsjek za logopediju, Laboratorij za psiholingvistička istraživanja

Ugovaratelj:

Agencija za
strukovno obrazovanje
i obrazovanje odraslih

Ministarstvo
znanosti,
obrazovanja
i sporta